

MARLEEN BARTH (1964)

was lijsttrekker voor de PvdA in de Eerste Kamer en getrouwd met Jan Hoekema, D66-burgemeester van Wassenaar. Na haar studie politicologie werd ze journaliste van *Trouw*, vervolgens Tweede Kamerlid in de PvdA-fractie. Voordat ze lid werd van de Provinciale Staten van Noord-Holland was ze een aantal jaren zelfstandig consultant. In 2005 werd ze voorzitter onderwijsbond CNV.

Geboren: 21 maart 1964 in Den Helder, heeft twee zusjes (49 en 44)

Bij elkaar sinds: 2000

Aantal exen: 1

Kinderen: zoon Aurél (17) uit een eerder huwelijk

Beroep: voorzitter GGZ-Nederland, de brancheorganisatie van instellingen in de geestelijke gezondheids- en verslavingszorg. PvdA Eerste Kamerlid

Hij wordt kwaad als: 'Eigenlijk nooit.'

Deze week:

Marleen Barth

Eerste Kamerlid én vrouw van de burgemeester van Wassenaar

'Als puber was ik wat radicaler, liep met rood hennahaar mee in de demonstraties tegen kernwapens en kernenergie.'

Marleen Barth (46) is burgemeestersvrouw in de gemeente van Máxima en Willem-Alexander, Wassenaar. Maar ze was ook (de enige vrouwelijke) lijsttrekker voor de Eerste Kamer voor de PvdA. Van de activistische punker met rood haar is op het oog weinig meer over. Blond, kort gekapt haar, een strak mantelpak. Maar Barth slaat regelmatig uit verontwaardiging of om haar woorden kracht bij te zetten met haar vuist op tafel. Wordt boos als ze het heeft over de bezuinigingen van het kabinet op de sociale werkplaatsen of het speciaal onderwijs. Van het idealisme uit haar jeugd heeft ze nog niets verloren. 'De drijfveer in alles wat ik doe, is dat ik een stem wil geven aan mensen die dat zelf minder goed kunnen.'

Dreigbrieven

'Ik zie het als een opdracht; als je zo bevoorrecht bent als ik, moet je je inzetten voor de maatschappij', zegt ze. En dan hard lachend: 'Dat is mijn gereformeerde opvoeding hè?' Ze lacht weer als ze hoort dat het atheïstisch verbond niet erg ingenomen was met een 'relipositivo' als lijsttrekker voor de PvdA. 'Mijn gereformeerde ouders bekeerden zich tot het katholicisme toen ik 7 was. Als rechtgeaard katholiek ga ik ook naar de kerk. Drie keer per jaar. Maar ik bid ook, elke dag voor het eten, dan sta ik erbij stil dat we blij mogen zijn dat er eten is. Religie is belangrijk voor mij, als inspiratiebron.' Haar eigen naam googelen of reacties lezen op sites als geenstijl.nl doet ze niet. Niet dat er heel negatief over haar geschreven wordt, daar is Barth te onbekend voor. 'Vroeger deden mijn man en ik

nog weleens een wedstrijdje wie de meeste hits had op google. Ik heb hem leren kennen toen we allebei in de Tweede Kamer zaten. Hij voor D66 en ik dus voor de PvdA. Maar die reacties, die lees ik niet. De meesten zijn anoniem en dat vind ik zo laf. Wat is er makkelijker dan anoniem schelden? Zet dan je naam en adres eronder. Ik heb weleens dreigbrieven gekregen. Die mensen hebben tenminste de moeite genomen een postzegel te kopen en naar de brievenbus te gaan.

Ik voel me er niet onveiliger door. De kans dat je in Nederland iets overkomt is heel klein, het wapenbezit hier is heel anders dan in bijvoorbeeld de Verenigde Staten. Ik zou niet weten hoe ik aan een pistool zou moeten komen, en dat geldt denk ik voor de meeste mensen.'

Crisis betekent kansen

In een tijd waarin politici worden afgeschilderd als zakkenvullers en baantjesjagers die niet weten 'wat het volk wil', kiest Marleen Barth uit volle overtuiging voor een politieke functie. 'De situatie in Nederland, waarbij mensen verketterd worden, het klimaat zó gepolariseerd is, dat was voor mij een heel belangrijke reden om terug te keren in de politiek. Ik had gehoopt dat de crisis meer creativiteit zou brengen, hoopte op andere oplossingen. Een crisis betekent ook kansen, maar het kabinet laat alle kansen liggen om dingen anders aan te pakken.'

Na een studie politicologie in Amsterdam ging Barth bij dagblad *Trouw* aan de slag als parlementair verslaggeefster. 'Ik wilde dingen aan de kaak stellen. Ik woonde in de binnenstad van

A woman with short blonde hair, wearing a white jacket and dark trousers, is sitting on a dark sofa. She is looking towards the camera with a slight smile. The room has walls covered in a blue and white floral patterned wallpaper. To her right is a tall lamp with a pleated beige shade. On the wall behind her is a framed picture of a harbor scene with a boat and a person. The lighting is warm, coming from the lamp and a window on the right.

*‘Op Koninginnedag
loop ik met bloemen
naast mijn man’*

Leukste moment samen:

'Samen op de bank een dvd'tje kijken.'

Onweerstaanbaar:

'Ja, volkomen. Zijn glimlach, grappen, tomeloze energie...'

Later als we oud zijn:

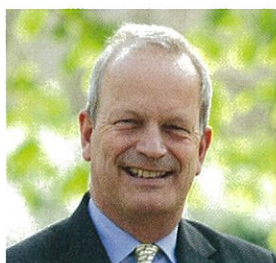
'Zijn we nog net zo gek op elkaar als nu.'

Hij ziet mij het liefst:

'Thuis.'

Hij is altijd in voor:

'Lekker eten.'

JAN HOEKEMA
(1952)

werd in 2007 burgemeester van Wassenaar. Na zijn studie sociologie kwam hij in 1977 te werken bij het ministerie van Buitenlandse Zaken, terwijl hij in zijn woonplaats Leiden lid was van de gemeenteraad voor D66. Na twaalf jaar werd hij benoemd tot directeur VN-zaken bij Buitenlandse Zaken. In 1994 werd hij gekozen tot lid van de Tweede Kamer voor D66 waar hij zich vooral bezighield met buitenlandse zaken, defensie en binnenlands bestuur. Voor zijn burgemeesterschap, werd hij in 2003 directeur culturele samenwerking op het ministerie van Buitenlandse Zaken.

'Ik heb veel respect voor de generatie boven mij, zij hebben de weg gebaand'

Amsterdam en zag er elke dag zwervers lopen, die uit vuilnisbakken aten. Dat klopte niet! Dat in een rijk land als het onze mensen uit vuilnisbakken eten en op straat leven. Ik dacht heel idealistisch: als ik nou in de journalistiek ga, dan kan ik daarover schrijven en dan gebeurt er misschien iets. Nou ja, dat is natuurlijk lang niet altijd zo, maar soms wel! Dan gebeurde er wél iets met een onderwerp waar ik over schreef.'

Nee leren zeggen

In die jaren trouwde ze en kreeg zoon Aurél. Hectische jaren waren het, als journalist van een ochtendblad werkte ze vaak van twee uur 's middags tot 11 uur 's avonds, een tijdschema dat na haar scheiding, toen Aurél 3 was, bijna niet meer vol te houden was. 'Ik kwam in 1998 in de Tweede Kamer. Ik was een net gescheiden, alleenstaande moeder met een zoontje van 4. Een zware tijd was dat. Ook al kon ik nu grotendeels zelf mijn tijd indelen, ik heb toch jaren het gevoel gehad dat ik hem tekortdeed, het zijn toch vaak werkweken van 50-60 uur. Hij maakt er nu nog regelmatig grappen over, hij weet dat het een gevoelig punt is. Tja, pubers.

Het werk in de Kamer begon meestal pas rond 10 uur. Ik kon hem 's ochtends zelf naar school brengen, en elke vrijdag was ik thuis. Dan hielp ik 's ochtends als computermoeder in zijn klas. Ontzettend leuk vond ik dat, en ook belangrijk. Ik had een oppas die mijn zoon drie dagen per week opving en kookte. En op woensdag en om de week in het weekend was hij bij zijn vader en dan werkte ik tot laat in de avond door. Zondag was dan ook gewoon een werkdag. Maar het heeft me wel even gekost om de balans goed te krijgen. Ik had de neiging om overal 'ja' op te zeggen, voor bijeenkomsten bijvoorbeeld. Uit plichtsbesef was dat. Gaandeweg het Kamerlidmaatschap lukte het steeds meer om ook eens 'nee' te zeggen tegen een uitnodiging. Wat belangrijk was, is dat ik het opgegeven heb om een perfecte moeder te willen zijn. Toen mijn zoon 4 werd, stond ik tot half 2

's nachts cupcakejes te maken om te trakteren. Met als gevolg dat ik de volgende morgen, op zijn verjaardag, er moeite mee had om echt gezellig te zijn. 'Waar ben ik mee bezig?' vroeg ik me toen wel af. Het volgende jaar heeft mijn zoon de klas getraakteerd op roze koeken van de Hema. Vonden de kinderen ook heerlijk hoor. Langzamerhand heb ik geleerd dingen uit handen te geven, af en toe ook te luieren, de tijd te nemen om lekker en uitgebreid te koken.'

Hoewel ze destijds in Haarlem woonde, heeft Barth nooit overwogen om voor haar werk naar Den Haag te verhuizen. 'Nee, joh! Ik had mijn sociale netwerk in Haarlem. De vriendjes van mijn zoon, hun moeders, de buurvrouw. Mensen overleven op hun sociale netwerk als ze het zwaar hebben. Juist als je alleen bent is dat zó belangrijk. Eenzaamheid is een van de meest onderschatte problemen in Nederland. Ik weet nog dat ik net gescheiden was en een kraan wilde vervangen. Ik dacht: dat kan ik wel, ging naar de Gamma, kocht een kraan. Na anderhalf uur was het me nog niet gelukt om de kraan te vervangen. Toen heb ik wel even in een hoekje zitten huilen, ik voelde me zo alleen. Als je iemand hebt, kun je dat delen. Ik heb toen uiteindelijk een loodgieter gebeld die het zó gedaan had. Echte eenzaamheid is natuurlijk niet daarmee te vergelijken. Er zijn zo veel mensen die niemand hebben om mee te eten, mee naar de bioscoop te gaan of die geen werk en dus ook geen collega's hebben.'

Met de vuist op tafel

Barth zwaait af en toe naar bekenden, maakt een kort praatje, lacht als iemand een foto van haar maakt. 'Op straat word ik nauwelijks herkend. Ook toen ik nog in de Tweede Kamer zat was dat zo. Ja, moeders op het schoolplein, die zeiden het wel als ze me op tv gezien hadden. In Wassenaar ben ik wel een beetje bekend, de mensen weten

dat de vrouw van de burgemeester weer wat in de politiek doet.

Ik was echt bloednervus toen ik voor de eerste keer een speech in de Tweede Kamer moest houden. Ook al zat er maar een man of tien in de zaal. Gelukkig kan je over plankenkoorts heen groeien, maar nog steeds moet ik me er enigszins toe zetten als ik moet speechen. Ik word er een beetje verlegen van. Maar als de boodschap aanslaat, krijg ik er veel energie van.'

En het is een boodschap die volgens haar nog steeds veel mensen willen horen, ook al zit er een rechts kabinet. 'Ik ben ervan overtuigd dat de meeste mensen geloven in eerlijk delen. Er zit tenslotte ook een welbegrepen eigenbelang bij. In mijn ideale samenleving zouden we bijvoorbeeld veiligheid verbeteren door de oorzaken aan te pakken. Huiselijk geweld, de opvang van mensen met een psychische stoornis of een verstandelijke handicap. Het gebeurt met enige regelmaat dat mensen met zo'n stoornis of handicap of zelfs allebei, het criminele pad opgaan als ze niet goed opgevangen worden. Dat zijn de mensen die letterlijk in zeven sloten tegelijk lopen. Die kan je niet aan hun lot overlaten.' Ze slaat op de tafel.

'Je kán mensen niet buiten de samenleving plaatsen. Dat is niet eerlijk! Steeds strenger straffen is volgens mij dweilen met de kraan open. Ik wil juist die kraan dichtdoen.'

Als voorzitter van de GGZ Nederland, de brancheorganisatie voor instellingen in de geestelijke gezondheids- en verslavingszorg, probeert ze ook deze mensen te helpen. 'Hier kun je heel veel betekenen voor mensen in de knel. Ik ambieer geen fulltime baan in de politiek, de Eerste Kamer kost je zo'n anderhalve dag per week. Misschien meer nu de kabinetspartijen en PVV misschien geen meerderheid hebben', glimlacht ze bij het idee. 'De rol van de Eerste Kamer wordt dan groter. Het is juist de combinatie praktijk-politiek die ik interessant vind. Zonder camera's erop werkt het het lekkerst, de grootste successen haal je als niemand het ziet.'

Familietrots

Barth vertelt zachtjes over haar ouders. Sociale en maatschappelijk actieve mensen. Haar jong overleden vader heeft nog meegemaakt dat ze stage bij *Trouw* liep. 'Daar was hij erg trots op.' Haar moeder leeft nog en is vreselijk trots dat haar dochter eerst in de Tweede Kamer en nu in de Eerste Kamer zit.

'Ze was zelf ook actief, in de vrouwenbeweging en

in de lokale politiek, voor de PPR, die later opgegaan is in GroenLinks. Ze heeft mij en mijn twee zussen altijd voorgehouden dat we onze eigen boterham moesten verdienen. Mijn ouders stimuleerden ons ook om verder te studeren. Toen zij jong waren was dat nog helemaal niet vanzelfsprekend. Maar voor hun dochters wilden zij dat wel. Mijn moeder besloot op een gegeven moment ook dat ze weer haar eigen naam wilde voeren. Voor mijn vader was het best moeilijk om dat niet te beschouwen als 'je wilt mij niet meer', want dat was het niet. Maar zij was op zoek naar haar eigen identiteit.

Dat kun je je nu bijna niet meer voorstellen, dat zestig jaar geleden vrouwen bijvoorbeeld hun baan moesten opgeven als ze gingen trouwen. Ik heb heel veel respect voor de generatie boven mij, zij hebben de weg gebaand, zonder hen zaten we hier niet. Ik geef dat ook door aan mijn zoon, voor hem is het volstrekt normaal dat mannen en vrouwen gelijkwaardig zijn. Ik probeer hem ook te leren koken. Dat doet hij onder protest natuurlijk, hij is puber. Het is veel makkelijker als je moeder dat voor je doet.'

Gezonde wilskracht

Ze merkt dat ze meer en meer een voorbeeldfunctie kan vervullen voor jonge vrouwen.

'Na mijn Kamerlidmaatschap werd ik voorzitter van de onderwijsbond CNV. Na afloop van een bijeenkomst kwamen er twee studentes op mij af die mij vroegen hoe ik dat nou deed, gezin combineren met een baan aan de top. Voor hen was ik een voorbeeld.' Ze grinnikt.

'Het is eigenlijk vooral wilskracht, een goede gezondheid en heel hard werken. Dat vind ik gelukkig leuk. Ik kan ook snel lezen, dat scheelt.'

Dan staat ze op. Ze moet nog naar een receptie met haar man in Wassenaar. 'Ben ik even weer 'de vrouw van'. Met Koninginnedag loop ik ook door het dorp met een bosje bloemen als vrouw van. Da's helemaal niet erg. Niet als je een leuke man hebt.'

»

'Ik kom uit Oost-Groningen. Ik wist niet dat het bestond, zo'n minnares. Met béarnaise. Nee, ik geloof dit boek niet. No way.'
– Jan Mulder

De perfecte minnares
Marian Mudder

Eva heeft twee grote passies: koken en mannen. Maar waarom mislukken haar relaties altijd terwijl haar gerechten altijd slagen?

met recepten

www.marianmudder.nl